

התקנת מז"ח (מונע זרימה חוזרת)

מי השתיה המסופקים היום בישראל הינם באיכות טובה מאוד, שנבדקת באופן סדיר ע"י ספקי המים. אולם יחד עם זאת, איכות המים ברשת האספקה עלולה להיפגע מזרימה חוזרת של מים עם חומרים זרים ולעיתים אף רעילים ממפעלים, עסקים וחקלאות. חדירת מים מזוהמים למערכת מי השתייה עלולה לגרום לפגיעה בבני אדם ובבעלי חיים.

איכות המים ברשת האספקה עלולה להיפגע ממספר סיבות :

- שימוש במערכת המים להחדרת חומרי דשן והדברה בגידולים חקלאיים.
- שימוש במערכת המים להחדרת חומרי דשן לגינון (ציבורי ופרטי).
- מערכות שאינן מי שתייה (כיבוי אש, מערכות הסקה ומיזוג וכו')
- קווי מים ללא שימוש, בהם המים עומדים זמן רב ולכן איכותם עלולה לרדת.
- שימושים נוספים במים למטרות שונות מצריכה ביתית וסניטארית (בעסקי מסחר ותעשייה).

הפתרונות הקיימים למניעת זיהומים: מרווח אוויר ומז"ח

מרווח אוויר

על מנת להבטיח כי איכות המים המסופקים לא תיפגע יש לדאוג ככל הניתן להפרדה מוחלטת בין מערכות מי שתייה לבין מערכות מים שאינן מיועדות לשתייה. ההפרדה הבטוחה ביותר היא מרווח אוויר בין צינור הזרמת המים לבין השימוש בהם.

אביזר מניעת זרימה חוזרת - מז"ח

במקומות בהם הפרדה של מרווח אוויר אינה אפשרית, יש לבצע את ההפרדה באמצעות התקנת אביזר למניעת זרימה חוזרת (מז"ח) באמצעות מתקין שהוסמך מטעם משרד הבריאות. יצוין כי חל איסור על חיבור כלאיים בין מי קולחין או שפכים למי שתייה.

החקיקה: תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרים חוזרת) תשנ"ב 1992, חוק המים וחוק התכנון והבנייה מגדירים את הדרישות למניעת זיהומים של מערכות אספקת מי שתייה

שנובעים מהמצבים הבאים

- **זרימת מים חוזרת** - זרימת מים מזוהמים לתוך מערכת אספקת מי שתייה בכיוון הפוך לכיוון הזרימה המתוכנן. מצב כזה נגרם עקב לחץ נגדי - לחץ גבוה יותר בצד הצרכן לעומת רשת האספקה או עקב תת לחץ (יניקה) - מצב בו הלחץ ברשת האספקה יורד מתחת ללחץ האטמוספרי .
- **חיבורי כלאיים** - יצירת קשר פיזי בין מערכת מים לשתייה לבין מערכת בה המים אינם מיועדים לשתייה.

על מי חלה חובה להתקנת מז"ח ?

- **א. עסקים** על-פי התקנות חובה על בעל עסק המשתמש במערכת המים להתקין מז"ח בראש מערכת המים ולבדוק את תקינותו אחת לשנה. עסק לצורך עניין זה הוא, בין היתר:
  - טעון רישוי כמפורט בתוספת לתקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), תשנ"ב 1992 .
  - מעבדה
  - משק חקלאי שהשקיה בו נעשית במערכת שבה מתקן המיועד להחדרת חומרים לתוך מערכת המים או שנעשה בו דילול במים של חומרי הדברה.
  - לול או רפת
  - תחנת דלק
  - מזון ומרכיביו לרבות משקאות וחומרי גלם – הכנתו, ייצורו, עיבודו.
  - מוסך – מקום לתיקון ואחזקת כלי רכב וחלקיו לרבות מוסך של עסק שאינו טעון רישוי.
  - בית דפוס
- **ב. בתים פרטיים** - מקורות הזיהום האפשריים למערכת אספקת המים , בין היתר הם :
  - מערכות כיבוי אש (ספרינקלרים)
  - מערכות דישון בבית או בחצר
  - בריכת שחיה/ג'קוזי חיצוני

תקנות בריאות העם - התקנת מז"ח, מחייבות את בעל העסק שבתחומו הותקן מז"ח, להחזיקו במצב תקין ולבצע בדיקת תקינות אחת לשנה.

הבדיקה תעשה באופן תקופתי ע"י מתקין מוסמך. בנוסף, האביזרים שיותקנו חייבים להיות בעלי אישור של משרד הבריאות.

